

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
Αθήνα 11743

Τηλέφωνο: 210 3314893
Fax: 210 3247578
d.karavellas@wwf.gr
www.wwf.gr

Προς:

κ. Κωστή Χατζηδάκη, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

18 Ιουνίου 2020

Θέμα: Τηλεδιάσκεψη των υπουργών περιβάλλοντος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Εν όψει της επικείμενης ανεπίσημης τηλεδιάσκεψης των υπουργών περιβάλλοντος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 23 Ιουνίου, θα θέλαμε με την παρούσα επιστολή να θέσουμε υπόψη σας τις θέσεις μας σχετικά με τις υπό συζήτηση πρωτοβουλίες για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και ειδικότερα τον Ευρωπαϊκό Κλιματικό Νόμο, το Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία και την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποτελούν κρίσιμα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης, το οποίο αποσκοπεί στην επιτάχυνση της ανάπτυξης τεχνολογιών χαμηλού άνθρακα και τεχνολογιών που στηρίζουν την κυκλική οικονομία, και στην προστασία και αποκατάσταση της φύσης, συμβάλλοντας κατά αυτό τον τρόπο στη δημιουργία θέσεων εργασίας και διασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την αρχή της κρίσης της πανδημίας, το WWF υποστήριξε με συνέπεια ότι η πραγματική πράσινη ανάκαμψη δεν θα πρέπει να στηρίζει επιβλαβείς για το περιβάλλον δραστηριότητες, και ότι θα πρέπει να ενσωματώσει ουσιαστικές επενδύσεις σε τομείς με μηδενικές εκπομπές και σε έργα για την αποκατάσταση της φύσης – σε ποσοστό τουλάχιστον 50% των συνολικών επενδύσεων. Ωστόσο, οι προτάσεις για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο και το Πακέτο Ανάκαμψης που ανακοινώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26 Μαΐου δεν ανταποκρίνονται στην κρισιμότητα των περιστάσεων, και δεν αντιπροσωπεύουν τις προτάσεις πολλών εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένου και ενός μεγάλου αριθμού υπουργών περιβάλλοντος, όπως και εσείς.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ευρωπαϊκά κεφάλαια δεν έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις, και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, θα πρέπει να αποκλείονται αυστηρά οι επιζήμιες δραστηριότητες ώστε να μην κατευθύνονται κεφάλαια σε έργα ορυκτών καυσίμων. Η Επιτροπή καλείται επίσης να διασφαλίσει ότι τα Εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας διαμορφώνονται και εγκρίνονται με διαφάνεια και ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη εμπλέκονται στη διαδικασία με πλήρη σεβασμό στην αρχή της Εταιρικής Σχέσης. Σας ζητούμε να καλέσετε την Επιτροπή να αναθεωρήσει επείγοντως τα κριτήρια αξιολόγησης των σχεδίων, ώστε να συμπεριλάβουν περισσότερη λεπτομέρεια ως προς το τι θα πρέπει να περιέχουν και να διασφαλίζουν

ότι όλα τα σχέδια συμβάλλουν σε μια πράσινη και δίκαιη μετάβαση. Η συμβολή στη ψηφιακή μετάβαση είναι επίσης σημαντική, αλλά θα πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά.

Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα μέχρι το 2030

Αυτή είναι η πρώτη φορά μετά την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα που θα πραγματοποιηθεί συνάντηση των υπουργών περιβάλλοντος, Η Στρατηγική αποτελεί κομβικό στοιχείο για το σχέδιο ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και στέλνει ένα ηχηρό μήνυμα ότι ένας υγιής πλανήτης είναι προϋπόθεση για μια υγιή κοινωνία. Η πανδημία του κορωνοϊού κατέδειξε με σαφήνεια την επείγουσα ανάγκη για προστασία και αποκατάσταση της φύσης, και ότι οι υγιείς και ανθεκτικές κοινωνίες στηρίζονται στο να έχει η φύση το χώρο που χρειάζεται. Συνημμένη θα βρείτε την ανάλυση του WWF για την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα (στα αγγλικά).

Εντούτοις, το ποσό των 20 δισεκατομμυρίων ευρώ το οποίο θα πρέπει να διασφαλιστεί για την προστασία της φύσης, όπως αναφέρει η Ευρωπαϊκή Στρατηγική, δεν προβλέπεται στον νέο μηχανισμό ανάκαμψης ούτε στην πρόταση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Επιπλέον, στην επικαιροποιημένη πρόταση για το πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα LIFE, το μόνο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποκλειστικά για το περιβάλλον, μειώθηκε σε σύγκριση με την πρόταση του 2018, σε αντίθεση με την πρόταση του Ευρωκοινοβουλίου για τον διπλασιασμό του, και την πρόταση περιβαλλοντικών οργανώσεων να διατεθεί το 1% του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το LIFE.

Στο πλαίσιο αυτό, **σας καλούμε να στηρίξετε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και να δεσμευτείτε για την εφαρμογή της σε όλες τις τομεακές πολιτικές**, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Ειδικότερα, σας καλούμε να στηρίξετε τα παρακάτω κρίσιμα στοιχεία κατά την τηλεδιάσκεψη στις 23 Ιουνίου:

- Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα είναι μια φιλόδοξη και ολοκληρωμένη στρατηγική που ανταποκρίνεται στην ανάγκη για επείγουσες δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και της κρίσης απώλειας της βιοποικιλότητας. Μεταξύ άλλων στόχων, είναι σημαντικό να διασφαλιστούν τα εξής:
  - **Προστασία της φύσης:** Νομοθετική προστασία κατ' ελάχιστον του 30% της χερσαίας και 30% της θαλάσσιας έκτασης της ΕΕ και ενσωμάτωση οικολογικών διαδρόμων. Αυστηρή προστασία τουλάχιστον του ενός τρίτου των προστατευόμενων περιοχών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πρωτογενών και των αρχέγονων δασών. Αποτελεσματική διαχείριση όλων των προστατευόμενων περιοχών, προκειμένου η προστασία των περιοχών να μην μείνει μόνο στα χαρτιά.
  - **Αποκατάσταση της φύσης:** Υιοθέτηση νομικά δεσμευτικών στόχων για την αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων ειδικότερα αυτών με τη μεγαλύτερη δυνατότητα για δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, και για την πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης τουλάχιστον 25.000 χιλιομέτρων ποταμών ελεύθερης ροής.
- Απαιτείται επαρκής χρηματοδότηση για την εφαρμογή της Στρατηγικής, ως ένα κρίσιμο στοιχείο για το σχέδιο ανάκαμψης στην μετα-πανδημική εποχή. Ειδικότερα:
  - Ένας σαφής στόχος δαπανών για το κλίμα και το περιβάλλον, που να ανέρχεται σε τουλάχιστον 50% επί του πακέτου ανάκαμψης και του προσεχούς Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου.

- Η χρηματοδότηση του LIFE θα πρέπει να αυξηθεί ώστε να φτάσει το 1% του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου.
- Ο πρόσθετος προϋπολογισμός (15 δισεκατομμύρια Ευρώ) για τη Γεωργική Ανάπτυξη, πρέπει να διασφαλίζει ότι το ίδιο ποσοστό (30%) θα δαπανηθεί για το κλίμα και το περιβάλλον, όπως ισχύει για το υπόλοιπο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, και να χρησιμοποιηθεί για χρήσεις γης φιλικές προς τη βιοποικιλότητα.
- Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που έχει ενισχυθεί και ανέρχεται πλέον σε 40 δισεκ. ευρώ, θα πρέπει να τελεί υπό την αίρεση δεσμεύσεων για κλιματική ουδετερότητα σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού και να αποκλείει όλα τα ορυκτά καύσιμα. Θα πρέπει επίσης να αξιοποιείται μερικώς για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων και την προώθηση φυσικών λύσεων (Nature-based Solutions) για τον μετριασμό και την προσαρμογή, στη βάση της αρχής “ο ρυπαίνων πληρώνει”.

Σχετικά με τον Ευρωπαϊκό κλιματικό νόμο

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έναν Ευρωπαϊκό κλιματικό νόμο είναι μια καλή αρχή. Αλλά στη συγκεκριμένη του μορφή δεν είναι συμβατός με τη Συμφωνία του Παρισιού και υπολείπεται σημαντικά από αυτό που απαιτείται για να αποτραπεί μια ανεξέλεγκτη κλιματική κρίση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τον βελτιώσουν με μία σειρά από τρόπους, ξεκινώντας από την ενσωμάτωση στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 65% έως το 2030. Άλλες σημαντικές αλλαγές περιλαμβάνουν την υποχρέωση δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού κλιματικού οδικού χάρτη και την αναθεώρησή του κάθε πέντε έτη, καθώς και τη σύσταση ενός ανεξάρτητου κλιματικού οργάνου. Συνημμένες θα βρείτε τις προτάσεις και προτεραιότητες του WWF για τον Ευρωπαϊκό κλιματικό νόμο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για την παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων επί των θέσεών μας, καθώς και για μια συνάντηση με σκοπό να συζητήσουμε τα σημαντικά αυτά θέματα.

Με τιμή,

Δημήτρης Καραβέλλας
Γενικός Διευθυντής WWF Ελλάς